

Városthörténeti helyszínek rehabilitációja, többcélú hasznosítása

norwegian financial mechanism

norway
grants

KÖSZÖNTŐ

Norvégia az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló szerződés révén már sok éve aktív közreműködője az európai társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek visszaszorításának. Az EGT-egyezmény Norvégia legfontosabb külpolitikai megállapodása, amely az EU belső piacán Norvégiát egyenlő félként ismeri el. Ám elnevezése ellenére az EGT pusztá kereskedelemnél és a gazdasági kapcsolatok erősítésénél sokkal többet jelent. Felfogásunk szerint legalább annyira szól közös értékeinkről és az Európa jövőjéért viselt közös felelősségünkről. Ezt tükrözik a Norvég Alapon keresztül nyújtott pénzügyi támogatásaink is. Az EU 2004-es kibővítése óta Norvégia több mint 1.3 milliárd euróval támogatta az új tagállamokat. Ebben az időszakban Magyarország volt a második legnagyobb kedvezményezett, s 135 millió euró (mintegy 35 milliárd forint) támogatásban részesült.

Mire elértük a 2004-2009-es támogatási időszak végét, több ezer pályázat benyújtására és körülbelül 100 projekt és támogatási alap jóváhagyására került sor Magyarországon. Bár az eredményekről szóló végleges következtetések levonásával célszerű még várni néhány hónapot, az már most látszik, hogy több vonatkozásban jelentős sikereket értünk el közösen. Néhány területen, például az európai kulturális örökség védelme, a tudományos kutatás-fejlesztés, az emberi erőforrás fejlesztése, vagy a megújuló energiák terén számos nagyon sikeres, és nem utolsósorban az egész országban jól látható projektet valósítottak meg sikerrel; amelyek munkahelyeket teremtettek, hozzájárultak az adott helyi közösség versenyképességének növekedéséhez, és egyúttal Norvégiát – gyakran az aktívan részt vevő norvég partnerszervezetek révén – láthatóvá tették Magyarország összes megyéjében.

A kilenc kiemelt terület között nagy hangsúlyt kaptak és különösen nagy népszerűségnek örvendtek a közös európai örökségünk megőrzését szolgáló projektek. Nagy örömeinkre szolgált, hogy ezen a területen is számos innovatív és magas színvonalú projektet támogathattunk, melyek lehetővé tették, hogy a támogatott települések kulturális kincsei a jövő generációi számára is fennmaradhassanak, és ezáltal hozzájárulnak a település vagy akár a szélesebb régió identitásának erősítéséhez.

Különösen nagy öröm számomra, hogy a sikerrel megvalósult projektek közül egyre többet személyesen is meglátogathattam, s ennek kapcsán meggyőződhettem az elért eredményekről, és az ország minden szegletét volt alkalmam bejárni. Gödöllő városa kiváló példa erre: az utóbbi hónapok során rengeteg kollegámmal együtt gyakran volt alkalmam az Önök festői szépségű városát meglátogatni, és büszkeséggel tölt el, hogy a város, mely 2011 első félévében egész Európa figyelmének középpontjába került, norvég támogatással állíthatta helyre páratlan kulturális kincseinek régi fényét.

Az ötlet megálmodóinak, végrehajtóinak és Mindannyiuknak szívből gratulálok ehhez, és kívánom, hogy e megszépült kulturális emlékek és helyszínek hosszú évtizedekig a város lakóinak büszkeségei maradhassanak!

Siri Ellen Sletner
Norvégia budapesti nagykövete

TISZTELT HÖLGYEIM ÉS URAIM!

Kedves Gödöllőiek! Egy ünnepi hangvétélű köszöntőben szeretnék Önökkel megosztani pár gondolatot. A 2011-es esztendő első feléve kiemelkedően gazdag volt eseményekben Gödöllő városa és lakói számára. Az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége idején az uniós tanácskozások és események zömét városunkban tartották. Ám – bárhol járunk, láthatjuk – közben folyamatosan megújult városunk természeti és műemléki környezete; és ebben óriási szerepe volt a Norvég Alapnak, melyen jelentős támogatást nyertünk el.

Persze, az elmúlt években városunk megújulása az európai uniós forrásoknak is sokat köszönhetett. Ebből született újjá szinte romjaiból a királyi kastély lovardája – és vele együtt a márvány istálló –, amely jelesre vizsgázott

az EU-s rendezvények fő helyszínéeként. Akárcsak a Művészetek Háza, mely szintén EU-s színhelyként mutatkozott be – az itteni rendezvények sajtóközpontja volt.

Átépült a belváros is, mely az úgynevezett Főtér-programnak köszönhetően lett újra igazi, kisvárosias főtér. Városunk vonzóvá tétele az egyik feltétele az idegenforgalom fejlesztésének, ami Gödöllő gazdaságának, foglalkoztatásának új ágazatává válhat. Ehhez hozzájárulhat a tavaly átadott új autópálya, az M31-es, amely még elérhetőbbé tette Gödöllőt. Az idegenforgalom mellett fontos számunkra a jövő generációja, így 2010 szeptemberétől a kicsiket a Zöld Óvoda-pályázatnak köszönhetően már egy korszerű óvoda várja, ami mellett 2009-ben adtuk át a saját erőből felújított Damjanich János Általános Iskolát.

A legtöbb Norvég-projekt, értelemszerűen a legnagyobb volumenűek, idén tavasszal fejeződtek be, de már tavaly is láthattuk az alsóparki Világfa újjászületését. Az Alsóparkban azonban nem csak ez a jelképünk, hanem a kastély egykori parkjának több eleme is megújult: új hársfasort ültettünk, a vasútállomásnál pedig kialakítottuk a Várakozók Parkját. Itt áll a Norvég-projektünk legnagyobb léptékű „alkotása”, az újra régi fényében pompázó Királyi Váró, mely ezentúl Gödöllő egyik kiemelt turisztikai célállomása lesz.

Az Alsópark mellett városunk másik árnyas pihenőövezete, az Erzsébet-park is jelentős megújuláson ment keresztül – a Norvég Alapnak köszönhetően. A parkban álló Erzsébet-szobor ismét szépen csillog, és a barokk kálvária, illetve annak szobrai eredeti színükben tündökölnék! Nem kisebb siker a Grassalkovich-filagória felújítása és áthelyezése a máriabesnyői bazilika melletti kicsiny parkba, ahol a mintegy 300 éves pihenő nyerte vissza régi állapotát, és került szép, zöld környezetbe a korábbi eldugott helyéről.

Kérem Önöket, óvjuk-védjük együtt a most megújult értékeinket! Hiszen mindez Önöknek, Önökért épült, szépült.

Dr. Gémesi György
Gödöllő város polgármestere

A NORVÉG ALAP SEGÍTSÉGÉVEL ÚJULTAK MEG GÖDÖLLŐ VÁROS KIRÁLYI EMLÉKEI

A gödöllői történelmi helyszínek megújulása az EGT/Norvég Alaphoz benyújtott „**Várostörténeti és kulturális szempontból jelentős helyszínek rehabilitációja, többcélú hasznosítása**” című pályázatnak köszönhető. Az 1.701.238 eurós támogatás eredményeként meg-
szépült a korábban a Királyi Kastélyhoz tartozó Alsópark és az Erzsébet királyné emlékére kialakított Erzsébet-park egy része, a máriabesnyői bazilika melletti terület, ahol az egykor az Antalhegyen felállított Grassalkovich-filagóriát helyezték át a felújítása után, illetve az egykori Királyi Váró, mely visszanyerte kupoláját és a királyi belső termekben múzeumot,

továbbá idegenforgalmi (turisztikai) és vendéglátó helyiséget alakítottak ki. A pályázaton a közel 1500 benyújtott anyag közül 45 kapott támogatást. Az előzetes döntés még 2008 végén meg-

született, az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok program Pénzügyi Döntőbizottsága végleges jóváhagyására azonban 2009. április végéig várni kellett.

A projekt koncepciót 2007-ben nyújtotta be Gödöllő város önkormányzata, és 2009 tavaszán érkezett meg az úgynevezett „Támogatási Ajánlat”, mely szerint az alap Pénzügyi Mechanizmusok

irodája 85%-os támogatást nyújt a 2.016.456 € összköltségű rehabilitációs programhoz. Az ünnepélyes aláírásra 2010. március 26-án a Királyi Váró egykori királynéi szalonjában került sor, ahol Siri Ellen Sletner norvég nagykövet jelenlétében Gémesi György polgármester és Zicherman-Mikulás Brigitta, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Nemzetközi Együttműködési Programok Irányító Hatósága fősztályvezetője látta el kézjegyével a dokumentumot.

A II. világháború óta vasúti váróteremként működött Királyi Váró számára jelentős fordulatot jelentett a program. Az 1800-as évek végén épült díszes műemléképületre visszaépítették a kupolás fedélszerkezetet, a három homlokzaton végigfutó egykori kovácsoltvas oszlopokon álló, mívés perontetőt, és felújították a város felőli

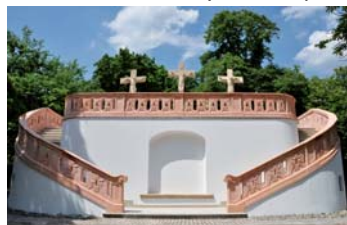
oldalán a kocsifelhajtót, valamint az előtte lévő területet és a két oldalán hajdan volt kerti ágyásokat. Ezután már nem váróteremként, hanem elegáns múzeumméretű és idegenforgalmi létesítményként fogadja az ide érkezőket.

lően úgy alakították át, hogy annak vasútállomás felőli részén egy szép várakozók parkja szolgálja a látogatókat. A rekonstrukciós terveknek köszönhetően helyreállították a megrongálódott, az elmúlt évtizedekben Gödöllő szimbólumává vált Világfát is, valamint sétányokat, utakat újítottak fel.

Gödöllő másik ékessége az Erzsébet-park, amit a köztudottan természetszerető egykori

királyné emlékére alakították ki, akinek itt található egészalakos bronzszobra, melyet a talapzatával együtt restauráltak. Az Erzsébet-parkban található barokk kálvária is visszanyerte eredeti szépségét, a park első része pedig eredeti állapotát.

A máriabesnyői bazilika mellé áthelyezték az egykor az Antalhegyen, majd évtizedekig a kolostor kertjében állt Grassalkovich-filagóriát. A sokáig funkció nélküli, hat kőoszlopos, tető nélküli torzót eredeti szépségében állították helyre.

Az önkormányzat olyan partnerekkel közösen nyújtotta be a pályázati anyagot, mint a Magyar Államvasutak Zrt., a Kapucinusok Magyarországi Központja, a Magyar Katolikus Egyház, a Gödöllői Királyi Kastély, a Közlekedési Múzeum, a Gödöllői Városi Múzeum, a Gödöllői Értékvédő Közhasznú Egyesület, a Sisi Baráti Kör és a Gödöllői Szolgálat című újság.

A Grassalkovich-filagória

A Grassalkovich-filagória eredetileg az Antalhegyen állt. Egyes térképeken pihenőként, máshol kilátóként említik. Felállításának időpontja ismeretlen, a tanulmányok szerint körülbelül 250-300 éves lehet. A pihenőt 1930-ban a kapucinusok találták meg romos állapotban az Antalhegy tetején, majd azt a gödöllői erdőigazgatóságtól megvásárolva szállították át a kapucinus kertbe ahol a renoválást követően felállították.

Máriabesnyő. A 200 éves Grassalkovich-pihenő a kolostor kertjében.

A II. világháborút követően, a szerzetesrend feloszlása után a filagória némileg feledésbe merült – bár nem teljesen. Az 50-es években a kapucinus kolostor kertjében sportpályát alakítottak ki a Török Ignác Gimnázium számára, ahol a diákok egyik kedvelt „tanyája” volt. A teljes pusztulástól az mentette meg, hogy a Gödöllői Értékvédő Közhasznú Egyesület kezdeményezésére megindulhatott a felújítása. A mindösszesen 98.420 euró összköltségű renoválási munkálatokból 83.657-et lehetett fedezni a Norvég Alapon elnyert pályázatból.

Szomolányi Péter restaurátor irányításával rakták össze a február elején szétszedett darabokat. A bontást követően a filagória kőelemeinek felmérése megtörtént, a pontos helyreállítás érdekében minden egyes darabot egyedi megjelöléssel láttak el. Az azokon található régi vésetekkel kapcsolatban egy restaurátori és egy művészettörté-

ácsmunka és a tető elkészítése következett.

Az építmény eredeti színeit részben sikerült visszaadni: ez a skála elég széles, majdnem fehér sárgától a vöröses rozsdáig terjed. A külső szegélylépcső tartosai vörösmészke az erre jellemző sötét rózsaszín árnyalattal, a belső kőpadló burkolat pedig ürömi-pilisborosjenői kvarchomokkő, aminek különböző színárnyalatai vannak. Megint más anyagból, sóskúti puhamészkeből készültek az oszlopok,

nész zsúri döntött, ennek értelmében minden véset megmaradt. A feliratok (vésetek) közül a legkorábbi az 1767-es dátum, valamint egy 1794-es évszám. Ezek mellett a későbbi korokból is találtak több „emlékhagyó” dátumot. Első fázisban a külső szegélylépcső, és a belső kőburkolat helyreállítása történt meg, Ezt követően állították fel a kőoszlopokat, amiket szintén darabokra bontva szállítottak a helyszínre. A harmadik fázisban helyezték fel a koszorút, majd az

amik eredetileg világossárgák voltak, később azonban szürkés patinát kaptak, ami a tisztítás után is megmaradt.

A bazilika melletti területet is rendezték: dísznövényeket és padokat helyeztek ki, virágágyásokat alakítottak ki, parkosították az addig elhanyagolt területet, ami most már meghitt légkörével szolgálja a hívek, zarándokok és turisták kényelmét, nyugalmát.

Az Alsópark és a Világfa

Az egykori gödöllői királyi kastélypark több részre tagolódott, területe összesen mintegy 310 hektár. Fő része az Alsó- és Felsőpark volt. A hatalmas parkot maga a kastély osztotta – korabeli nevén – Alsó- és Felsőkertre. Az alsó részben kapott helyet a fácnanos kert, a konyhakertészet és a vadaskert. Graszalkovich III. Antal felesége, Esterházy Leopoldina kezdeményezésére 1817-ben készítették el a főhomlokzat előtt a Rákos-patak vízből duzzasztott két hattyútavat. Ezt a két tavat később, a királyi időszakban Erzsébet királyné óhajára feltöltötték. Az egyiket az 1870-es, a másikat az 1890-es évek elején, mivel a patak már nem tudta kellő vízhozammal ellátni azokat.

A II. világháború utáni időszakban az Alsópark hanyatlásnak indult. A terület a város tulajdonába került és feldarabolták. Egy részét ugyan meghagyták parknak, de benne lakótelepet és közintézményeket építettek. A megmaradt zöld terület egyik legnagyobb látványossága az 1992-ben felállított, 16 méter magas Világfa volt, mely előtt minden évben megrendezik a szabadság napi ünnepséget.

A Norvég Alapnak köszönhetően, ha nem is teljes, de igen jelentős felújításon esett át Gödöllő központjának eme üde, zöld területe. A 238.983 eurónyi összköltségből 203.136-ot ebből a forrásból lehetett fedezni.

Az Alsóparkban elvégzett munkálatok során a vasútállomással szemközti részen, az Ady sétány melletti területen került kialakításra a „Várakozók parkja” névre keresztelt terület. Ennek során kitisztították az aljnövényzetet, megújították a fállományt, padokat és hulladékgyűjtőket helyeztek ki. A meglévő fák közül csak a kiszáradtakat vágták ki.

Új, szép színfoltja lett az Alsóparknak a palotakereti lakóteleptől a sétányig vezető új hársfasor.

Megszépült a Rákos-patak, a Világfa és a sétány által határolt terület is. A parknak ezen a részét is érintette a területrendezés, ami az aljnövényzet és a fák rendbetételét jelentette.

Az Alsóparkban álló Világfa Velekei József Lajos szentendrei szobrászművész alkotása, melyet 1992-ben készítettek. A tölgyfából kifaragott alkotás eredetileg az 1992. évi Magyar Szabadság Napja műsorának díszleteként készült Tolcsvay Béla előadásához. Akkor a világon a harmadik,

Európában viszont az első, köztéren felállított világfa volt. A 2009-ben végzetesen megsérült Világfát 2010-ben egy újjal helyettesítették.

A 7 magas, és körülbelül 7 méter széles szárnyfeszítávokkal rendelkező szobrot rendőri felvezetéssel szállították Pécsváradról Gödöllőre. Alkotóelemeit az Alsóparkban illesztették össze, majd daruval emelték a helyére. Az eredeti Világfa szellemiségét hordozó új alkotás egy felszálló madár képét igyekszik feleleveníteni. Az új emlékmű egyes részei cserélhetőek lesznek, az időjárás viszontagságai ellen felületkezeléssel védekeznek majd.

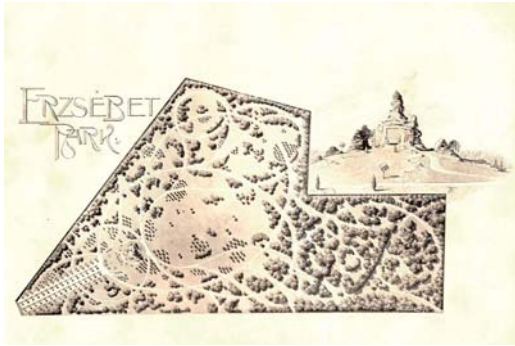
Nagy erővel dolgoztak a Világfa dombjának átalakításán is. Az egyszerű dombocskán csigavonalban húzódó, kővel felszórt ösvényt alakítottak ki, a domb oldala pedig új gyepszőnyeget kapott. Az új Világfa sikeresen „vizsgázott” a 2010-es Szabadság Napján.

Az Erzsébet-park

Erzsébet királyné halálának évében, 1898-ban kezdeményezte Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Erzsébet-fák ültetését, Erzsébet-ligetek létesítését. Ennek eredménye 3 milliónál is több fa, és száznál is több liget lett. Ezek közül az egyik legimpozánsabb a gödöllői Erzsébet-park, mely 1898 novemberében létesült. A park mellett szoborral is meg kívánt emlékezni Gödöllő a királynéről. Ennek megvalósítása érdekében 1898. november 6-án szoborbizottság alakult.

A gödöllői Erzsébet-szobor bizottság 1901. február 14-én vizsgálta meg Róna József budapesti műtermében a már teljesen elkészült mintát, aminek alapján a Beschorner gyár ércöntőjében készítették el a 2,5 méter magas szobrot, melyhez 750 kiló bronz anyagot használtak fel.

A szobor talapzatában alapokmányt helyeztek el, mely a szobor keletkezésének és létrejöttének történetét tartalmazza (A szobor későbbi restaurálásai során, 1964-ben és 2011-ben is további emlékiratokat helyeztek el). A szobrot 1901. május 6-án helyezték el a zebegényi trachitból készült, nyolcszögletűre faragott 3 méter magas talapzaton. Az avatási ünnepségre pár nappal később, május 19-én került sor.

Az elmúlt 110 év során többször fel kellett újítani az Erzsébet-szobrot. A Norvég Alapnak köszönhetően elvégzett munkálatok után 2011. május

19-én avatták fel újra a hajdani királyné emlékművét. Az Erzsébet-park rekonstrukciója 240.000 eurót emésztett fel, amiből 203.000-et a Norvég Alapból fedeztek.

A parkrendezés során megújult a fősétány, és az Erzsébet-szikláig vezető út. A park növényállománya is átalakult: tizenháromezer új tövet ültetnek ki. Cserjékkel, évelőkkel, kúszónövényekkel, páfrányokkal és rózsákkal újították meg a park aljnövényzetét. A fák közül itt is csak a balesetveszélyes, kiszáradt példányokat távolították el.

A Norvég Alapnak köszönhetően szintén megújulhatott az Erzsébet-parki kálvária, melyet Grassalkovich I. Antal halálának évében, 1771-ben kezdtek el építtetni. Mestere valószínűleg Mayerhoffer János. Az építkezést fia, Grassalkovich II. Antal fejeztette be, így a kálvária felszen- telésére 1775-ben kerülhetett sor. Az építményt és a lépcsőt áttört mintázatú, rokokó kőkorlát övezi. Fent Krisztus és a két lator keresztjének tövében Szűz Mária, Mária Magdolna és Szent János alakja látható. Az épület üreges belseje nem szakrális, hanem technikai szerepet töltött be: vörös márvánnyal burkolt víztároló volt benne. Az 1827-es renoválás után 1931-ben ismét felújították, majd 1961-ben, s végül – széleskörű összefogás eredményeképpen – 1990-ben. Az azóta eltelt újabb 21 évben ismét szükségessé vált restaurálása, ami ennek köszönhetően ismét régi pompájában ragyog.

A korlátok a helyreállítás után már nem a „megszokott” szürkésfehér színben várják a látogatókat, ugyanis a restaurálás során megtalálták az eredeti színeket, és azokat állították helyre. A szobrok közül a legnagyobb változáson Szent Jánosé ment keresztül: kicserélték a fejét. Egy korábbi felújítás során ugyanis a sérült fej helyére másikat készítettek, az azonban nem egyezett meg az eredetivel. A rendelkezésre álló régi fotók alapján most elkészült az eredetivel megegyező arcvonásokat viselő Szent János-fej.

A Szent János- és a Mária Magdolna-szobor ruháin visszabontották a korábbi javításokat és a fotók alapján egészítették ki azokat. A korlátokon kívül ezen a két szobron is megtalálták az eredeti színnyomokat, a műemléki hatóságok engedélyezték azok újraszínezését. A szobrok eredetileg ugyanis nem az általunk megszokott szürkésfehérek voltak, mivel azok a barokk kor divatja szerint ugyanúgy ki voltak festve, mint a templomokban lévő ábrázolások. A teljes restaurálásnak köszönhetően a két alakot és a korlátot a visszaállítás után olyannak láthatjuk, mint 1775-ben. A többi szobor megmarad szürkésfehérnek, ezeken ugyanis nincsenek színnyomok, egy részük pedig nem barokk, hanem – egy későbbi felújítás eredményeként – klasszicista stílusú.

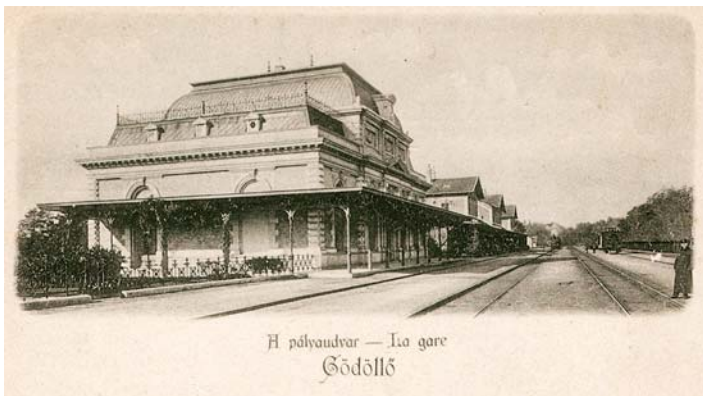
A kálvária felújítási munkái három helyszínen zajlottak: a korlátokat Varga Zoltán Zsolt műtermében tették rendbe, a szobrok Bíró Jánosnál újultak meg, a helyszínen pedig statikai megerősítést végeztek.

A gödöllői Királyi Váró

A Gödöllő városát érintő, a Norvég Alapnak köszönhető felújítások közül a legértékesebb, és egyben a legimpozánsabb a Királyi Váró teljes rekonstrukciója és funkcióváltása volt. A teljes költségek 1.34 millió euróra rúgtak, melyből 1.14 millió volt az alap támogatása.

A gödöllői vasútállomást 1867 áprilisában adták át, májusban pedig megindult a vonatközlekedés a Pest-Hatvan vasútvonalon. A királyi család először 1867 őszén töltött hosszabb időt a kastélyban, így az első királyi váró valószínűleg 1867 őszén, vagy 1868 tavaszán épült meg, ami egy tiroli stílusú fa pavilon szerkezet volt. Ez már szerepelt egy 1869. június 30-i rajzon. A királyi család egyre gyakoribb látogatásai miatt azonban egy új várótermet kellett kialakítani. Ez 1874-ben készült el egyes korábbi források szerint Ybl Miklós tervei alapján, de ezt mára már több kutatás is megkérdőjelezi. Az egyik szerint: „Mivel a vasúti területeken általában a vasúttársaság külön erre a célra szervezett építészeti szakosztályai tervezték az épületeket, sokkal valószínűbbnek tűnik, hogy a királyi váró tervezőjét is az illetékes vasúttársaság szakemberei között kell keresnünk... A gödöllői épület esetében azonban nem csak ezt a látványos vonást tudjuk azonosítani Rochlitz korábbi munkáival, hanem nagyon erős a hasonlatosság a Keleti pályaudvar királyi várójának alaprajzával is. Mindezek alapján az tűnik reálisnak, hogy a tervező személyét Rochlitz Gyulában keressük...”

A neoreneszánsz stílusú épület a maga műfajában eléggé egyedülálló volt, az úgynevezett pavilon építészet egyik jellegzetes példája, hiszen a két másik ismert budapesti királyi váró a főpályaudvarral összeépítve készült és alaprajzi elrendezésük is eléggé különböző. Berendezésükben már több hasonlóság lehetett, de a nyugati pályaudvari váró berendezését kicserélték, míg a keleti pályaudvari váró a háborúban szinte teljesen elpusztult. A gödöllői váró is súlyosan megsérült, teteje elpusztult és a későbbi vasútállomás funkció miatt a belsőt is teljesen átalakították. A II. világháború vége felé, 1944 novemberében a kivonuló német csapatok a királyi váró épületét telehordták iratokkal és az épületet felgyújtották. Az állomás épülete 1945 februárjában kapott bombatalálatot.

A Országos Műemléki Felügyelőség 1960-ban renováltatta az épületet. Ekkor készült az egyszerű, szinte elrejtett tető, mely szerkezetileg ugyan védelmet biztosított az épületnek, de esztétikai, műemléki szempontból csonkává, értelmetlenül tette az elegáns homlokzati architektúrát. A homlokzatokon több ízben történtek szakszerűtlen javítások, pótlások. Az épület teljes klinkertégla burkolata tisztítást igényelt, a tisztítás során a meglazult részeket javítani, pótolni kellett. A kódíszek, párkányok, a lábazat, valamint a műkö ornamentikák több helyen eródláltak, pótlásuk azonos anyaggal és színárnyalattal történtek.

A mostani felújítás előtti alaprajzi elrendezés nem tükrözte a korabeli állapotot, nem felelt meg a Ripka Ferenc-féle leírásnak, ezért a rekonstrukció során az eredeti fő térrendszer visszaállítására valósult meg. A vágány felőli traktusban a hercegi váró, a királyi és királynéi szalon helyezkedett el. A hercegi várót a kocsifelhajtóval egy előcsarnok kötötte össze. A perontetők és oszlopai megsemmisültek, teljes újjáépítésre volt szükség korhű anyagok alkalmazásával. A felújítás során nem csak az épület született újjá, hanem a közvetlen környezete is, amit parkosítottak.

A felújítást követően az épület új funkciót kapott: ezután múzeumi és idegenforgalmi feladatokat lát el. Az épületben egy közlekedéstörténeti és egy helytörténeti kiállítás kapott helyet, az egykori hercegi, királyi és királynéi várókban. A kiállítási részben a Közlekedési Múzeum az udvari vonatokkal és a királyi várók legszebb emlékeivel ismerteti majd meg a látogatókat, ötven dokumentum és húsz műtárgy bemutatásával. Olyan különlegességek is itt lesznek láthatók, mint a MÁV 1052. pályaszámú udvari vonati gőzmozdonyának 1:5 arányú modellje és a Tisza-vidéki vasút udvari kocsijának 1857-ből megmaradt bútorzata. A helytörténeti kiállítás részeként a Gödöllői Városi Múzeumból visszakerül ide a Stróbl Alajos által készített Erzsébet királyné- és Ferenc József-mellszobor, amelyek egykor a királyi váróteremben álltak, valamint olyan képeslapok és fotók, amelyek a királyi váró épületét és annak történetét mutatják be.

**Kiadta:
Gödöllő Város Önkormányzata
2011**